NATURA ȘI OMUL

Anul III • Nr. 13 • martie 2002 • 8 pagini • Publicație editată de Muzeul Județean de Științele Naturii Prahova

COLECȚII DE MALACOLOGIE

- Alexandru V. Grossu -

ALEXANDRU V. GROSSU a realizat o colecție malacologică cu piese exotice totalizând 5.500 de specii, cu 28.700 exemplare, iar colecția cu specii din România cuprinde 6.250 de probe cu un număr de 225.000 de exemplare. Numeroase muzee din țară au primit colecții mixte cu specii exotice și specii românești totalizând peste 100.000 de exemplare.

Pentru alcătuirea acestor colecții au fost necesare numeroase deplasări în toate regiunile țării, dar mai ales în masivele Bucegi, Ciucaș, Vrancea, Ceahlău dar și în zonele de șes precum și din Delta Dunării și Marea Neagră. În urma deplasărilor s-a colectat un bogat material care a fost ulterior preparat, determinat și etichetat, valoarea colecției fiind greu de calculat și apreciat. Colecția de moluște străine cuprinde specii din toate clasele Gasteropode, Bivalve, Scaphopode, Cephalopode, Amphineura provenind din zone foarte diferite: Cuba, Noua Zeelandă, Thailanda, America de Sud, Australia, Filipine. Apreciat atât în țară cât și în străinătate, cu ocazia împlinirii a 70 de ani, în revistele din Dresda și Bruxelles au apărut articole cu privire la viața și activitatea sa, iar anumite specii au fost chiar denumite cu numele lui (164 de specii din fauna străină și exotică și 131 de specii din fauna României).

Colecțiile Alexandru V. Grossu au fost achiziționate de către Muzeul de Științele Naturii Prahova în anii 1971, 1972, 1975 și au contribuit la creșterea valorii științifice și muzeale a colecției atât prin locul de colectare, dimensiunile pieselor, dar și prin faptul că provin de la o personalitate marcantă a biologiei românești.

pagina 4

• Horoscopul insectelor

• **Migrația fluturilor**

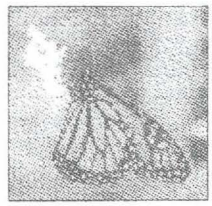

pagina 2

FARMACIA VERDE

• AFINUL

pagina 6

• MUNTELE ÎN POEZIA ROMÂNEASCĂ

• NATURA & FILATELIA

pagina 7

ROMTELECOM

https://biblioteca-digitala.ro

Migraţia fluturilor

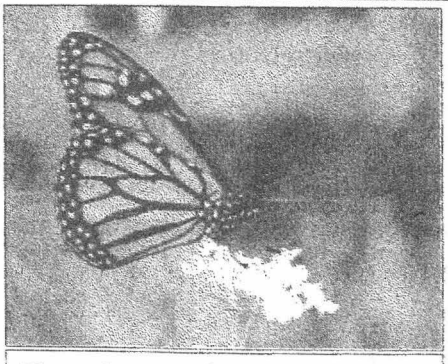

Fluturele-monarh Danaus plexippus

Fluturii ocupă un loc deosebit în lumea insectelor. Fac parte din Ordinul Lepidoptera, Clasa Insecta, Încrengătura Arthropoda.

Oamenii au fost fascinaţi de fluturi din cele mai vechi timpuri şi au călătorit în jurul lumii după aceste frumoase "bijuterii ale aerului" al căror colorit a fost utilizat ca sursă de inspiraţie chiar şi pentru hainele împăraţilor.

După coleoptere (gândaci), lepidopterele sunt cele mai numeroase insecte. Au fost descrise peste 16000 specii de fluturi.

Majoritatea fluturilor şi moliilor apar în zona mediteraneeană şi migrează spre nord, chiar până în Suedia.

Ca şi păsările, fluturii zboară sute sau mii de km pentru a-şi găsi locul potrivit. Fenomenul a fost observat încă din 1104 când, spun cronicile timpului, fluturii au eclipsat soarele deasupra unui oraş al Franţei semănînd panică printre locuitori.

Cristofor Columb, descoperitorul Americii, relatează o invazie de fluturi în apropiere de Cuba.

În ultimii 300 de ani au fost semnalate zeci de migraţii în diferite părţi ale Europei, Asiei, Americii.

Cea mai uimitoare călătorie o face fluturele-monarh - Danaus plexippus - în America. De două ori pe an, primăvara şi toamna, cu o regularitate matematică, pleacă în migraţie. Toamna, fluturii monarhi din întreaga Americă se îndreaptă pe un front larg spre sud, zburînd peste 3000 km pentru a petrece iarna în Mexic, Florida, Cuba şi Insulele Bahamas (viteza lor este de aproximativ 35 km).

Un număr mare se îndreaptă şi spre California unde cresc arborii pe care fluturii monarhi se aşează cu miile. An după an ei petrec iarna pe aceeaşi copaci acoperind în întregime ramurile şi frunzele. Au fost numărate peste 100 de exemplare pe o ramură lungă de 30 cm.

În California aceştia constituie o curiozitate turistică şi se aplică amenzi de 500 dolari celor care îi tulbură sau îi vatămă.

Odată cu venirea primăverii încep să viziteze florile şi se deplasează încet spre nord înmulţindu-se pe drum. După ce şi-au depus ponta (ouăle) pe tulpinile de Asclepias curassavica (iarba bumbacului) mor. Noua generaţie continuă să înainteze spre nord, spre ţara strămoşilor lor. Toamna, monarhii tineri migrează din nou spre sud, în aceleaşi păduri unde au poposit şi bunicii lor.

Migraţia fluturilor-monarhi rămâne în continuare un fenomen extraordinar în lumea fluturilor.

Ecaterina ŞERBAN

Horoscopul insectelor

LIBELULA

1-31 martie

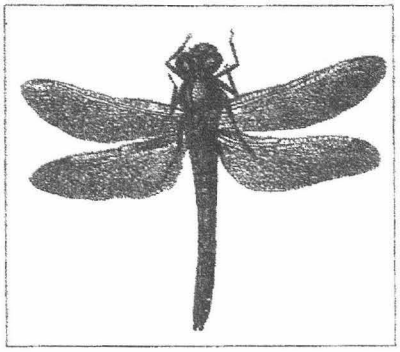

În viaţă, "libelulele" se mişcă repede, sigur şi armonios. Vor să fie independente şi, uneori, încă din adolescenţă, pleacă de acasă să trăiască pe propriile picioare. Foarte impulsivi, îşi schimbă foarte des profesia, mai ales în anii tinereţii. Sunt foarte fini observatori şi intuitivi. Cu toate acestea, în dragoste nativii sunt foarte prudenţi şi conservatori. Nu flirtează niciodată doar de dragul flirtului. Îşi doresc cu ardoare o familie unită şi vor încerca să-şi găsească o casă cât mai apropiată de locurile unde s-au născut. Sunt foarte dotaţi pentru dans şi gimnastică.

Puncte sensibile: Sunt gurmanzi, de aceea sunt mereu predispuşi la îngrăşare. Atenţie la stomac şi rinichi, mai ales după 40 de ani.

Culoarea norocoasă: Roz

Ziua norocoasă: Duminica

Partenerul ideal: Ţânţarul (1-30.01)

https://biblioteca-digitala.ro

PARTENER EDUCATIV

PORTRET - PROF. GABRIELA ANA BREBENEL

Într-un sistem educaţional aflat în schimbare, cadrul didactic îşi exercită atât rolul său de bază în parcursul instructiv/formativ al elevilor, cât şi pe acela al implicării în programe asociative, în sensul optimizării modalităţilor de participare alternative, în forme şi structuri de cooperare, dialog şi dezvoltare în sfera educaţiei.

Profesoara GABRIELA ANA BREBENEL este un exemplu de perse-verenţă în zona de relaţionare a şcolii cu instituţiile de cultură în general, cu Muzeul Judeţean de Ştiinţele Naturii Prahova în special, printr-o permanentă implicare profesională, dăruire, nelinişte a cercetării, creativitate şi eficienţă.

Traseul său didactic a urmat "schema" bine cunoscută de oricare absolvent de învăţământ superior în anii de dinainte de 89: Profesoara Gabriela Ana Brebenel susţine cu brio examenul de licenţă la Facultatea de Biologie a Universităţii Bucureşti, cunoaşte imediat "apostolatul" fiind succesiv titulara catedrei de biologie la Liceul Teoretic Filipeştii de Pădure ('76-'78), se transferă la Ploieşti la Liceul "Al.I.Cuza" ('78-'90), iar din anul 1990 funcţionează la Colegiul Naţional "I.L.Caragiale"; este şefă de catedră şi profesor-metodist al Inspectoratului Şcolar Prahova.

O sinteză a implicării pedagogice o regăsim într-una dintre puţinele sale confesiuni, pe care ne-a încredinţat-o cu sfială şi modestie: *"sub îndrumarea mea, zeci de elevi au obţinut premii şi menţiuni la olimpiadele de biologie, - fazele judeţeană şi naţională, am avut rezultate meritorii în activitatea de clasă - şi pentru aceste reuşite, Prefectura Prahova mi-a acordat Diploma de Onoare în anii 1996 şi 1997".*

Implicată în programe de parteneriat şcoală-muzeu, pentru promovarea unui proiect educaţional de sprijinire a reformei, profesoara Gabriela Ana Brebenel valorifică propriile iniţiative interactive, aducând astfel elevul în muzeu şi muzeul în şcoală, cu intenţia declarată de a stimula performanţa tinerilor, prin metodologii clasice sau moderne, informare, orientare sau consiliere, prin organizarea timpului liber al elevilor, antrenaţi în activitatea de cercetare, de prevenţie şi combatere a fenomenelor nocive atât pentru om, cât şi pentru natură.

În acelaşi timp, semnează în colaborare cu alţi specialişti diferite studii sau volume cu conţinut ştiinţific sau metodico-didactic: *Contribuţii la cunoaşterea ecologică din complexul forestier Românesti - Prahova* (1986 - "Analele Universităţii Bucureşti"), *Sistemul nervos-îndrumar pentru profesori şi elevi, Sistemul endocrin - îndrumar pentru profesori şi elevi* (1995, respectiv 1996 - Editura "Porto-Franco" Galaţi, în colaborare cu prof.dr. Emilia Iancu, directoarea Muzeului Judeţean de Ştiinţele Naturii Prahova, la editura BIOEDIT publică volumul *"Biologia vegetală"* (1998, coautori: Emilia Iancu şi M. Peter) şi *Anantomia şi fiziologia omului - teste pentru elelvi* (1998, coautori: St. Ene, Emilia Iancu şi Ct. Drăguşoiu), iar la EDP, *Anatomia şi fiziologia omului - planşe didactice* (1999).

Rod al unui studiu aprofundat şi al unor activităţi demonstrative la clasă, aceste publicaţii confirmă pe deplin măiestria, probitatea şi pasiunea unui cadru didactic exemplar, care îşi vede acum, aproape de sfârşitul carierei didactice, destinul împlinit.

De la "start" la "sosire", cursa intelectuală a doamnei profesoare Gabriela Ana Brebenel reprezintă nu numai un lăudabil efort şi dragoste, dar şi un real succes, poate unul dintre cele mai semnificative ale vieţii sale.

Varvara POPOVICI

https://biblioteca-digitala.ro

A fost odată ca niciodată ...

Aşa încep toate poveştile şi aşa a început şi povestea acestui grup de vieţuitoare acum milioane de ani, când Pământul a trecut prin transformări geologice, când clima era în general caldă şi uniformă, favorizând dezvoltarea faunei de nevertebrate, iar viaţa a continuat să evolueze de la formele primitive, treptat, la forme din ce în ce mai evoluate. Ce poţi să spui despre un grup de vieţuitoare care a apărut în era Paleozoică şi care continuă să existe şi astăzi ? - decât că sunt vieţuitoare cu o enormă putere de adaptabilitate şi cu o longevitate demnă de remarcat. Deşi multe specii au dispărut, fiind amintite ca forme fosile, clasa a reuşit să supravieţuiască şi să se diversifice, ajungând astăzi să fie reprezentată prin numeroase specii, întrecute ca număr numai de artropode. Moluştele nu sunt specii folositoare sau dăunătoare, atrăgătoare privirii sau respingătoare, inferioare sau superioare altor grupe de vieţuitoare, ci ele reprezintă un grup de animale important ca verigă în lanţul trofic şi ca treaptă în cadrul piramidei trofice.

COLECŢII DE MALACOLOGIE

- Alexandru V. Grossu -

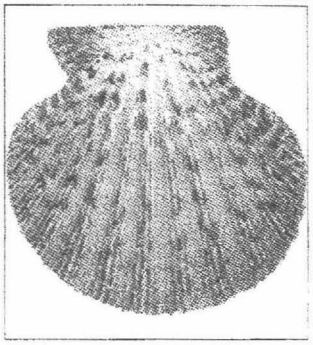

Tainica, misterioasa şi fascinanta lume a adâncurilor ne încântă şi ne atrage, iar omul, acest "copil teribil" al Pământului, a început foarte târziu să înţeleagă cât de mici sunt realizările lui faţă de fineţea şi perfecţiunea naturii.

Înzestrat cu o enormă dorinţă de cunoaştere, el a căutat să "descopere" natura, să ştie cât mai multe despre cei cu care împarte minunata planetă albastră numită Pământ. Puţini sunt cei care reuşesc să cunoască interesanta lume a nevertebratelor, iar dintre aceştia puţini se apropie de moluşte - animale cu corp moale, protejat de cochilie sau valve.

Profesorul Alexandru V. Grossu şi-a dedicat întreaga viaţă biologiei şi în special studiului moluştelor, acestui grup de vieţuitoare cu o imensă variabilitate, diversitate şi longevitate.

Personalitate marcantă a malacologiei româneşti, profesorul Grossu a întocmit o colecţie remarcabilă, care constituie o imensă bancă de date deosebit de utilă în malacologie şi ecologie. Piesele păstrează amprenta muncii şi dragostei pe care prof. Alexandru V. Grossu o poartă acestui domeniu, iar expoziţia este un omagiu adus acestui minunat biolog român.

Muzeul de Ştiinţele Naturii Prahova se numără printre muzeele "norocoase" din ţară, care beneficiază de astfel de piese exotice şi indigene din colecţia malacologului Al. V. Grossu.

Expoziţia, prin bogăţia numerică a pieselor, dezvăluie marea diversitate a acestui grup, cu forme şi dimensiuni care impresionează, deoarece natura a oferit acestor animale tot ce poate exprima frumosul, îndemnându-ne să le admirăm şi studiem.

Vizitatorul are posibilitatea să se familiarizeze cu exponatele şi să pătrundă în lumea lor, de la speciile simple (Chiton) până la speciile evoluate de tipul Cefalopodelor. Prezentând un corp moale, care a dat şi numele clasei (Mollusca), aceste vieţuitoare au fost nevoite să-şi protejeze corpul cu ajutorul cochiliei sau a valvelor (exoschelet) care sunt rezultatul activităţii celulelor secretoare. Vizitatorul poate să observe diferenţa între cochilie şi valve şi să remarce asimetria şi simetria acestora. Deşi aparent

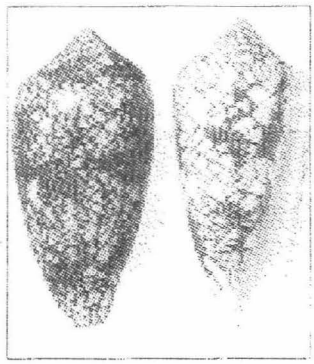

lipsite de apărare, se dovedesc a fi deosebit de bine adaptate la condiţiile de mediu, deoarece au reuşit să supravieţuiască din Cambrian, având numeroşi reprezentanţi fosili. Omul nu trebuie să uite niciodată că provine din natură şi că este un reprezentant al filogeniei, că a ajuns "ceva" înaintea colegilor lui de evoluţie, şi că, deşi a cucerit noi spaţii în Univers, nu cunoaşte organismele care îl înconjoară şi reuşesc să încânte privirea, să aducă un strop de frumuseţe în viaţa noastră.

Corina MIHAI

https://biblioteca-digitala.ro

Peştele neon

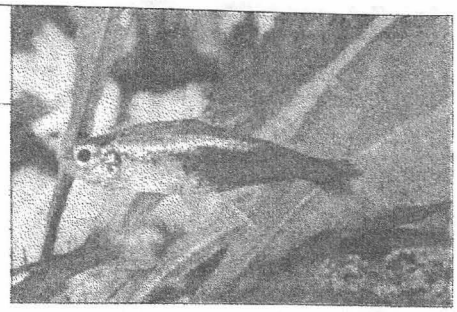

Hyphessobrycon innesi, denumit şi *peştele neon*, este o specie de o frumuseţe rară; coloritul său aminteşte de strălucirea tuburilor multicolore de neon în timpul nopţilor de vară. Acest peşte mic, de 3 cm lungime, are pe laturile corpului câte o dungă longitudinală albastră-verzuie şi alta roşie-ciclamen. El provine din regiunea Amazonului şi din Peru, unde trăieşte în ape dulci, umbrite de vegetaţia luxuriantă a pădurilor tropicale. Îi place apa cu o temperatură de 20-23 grade Celsius, cu ph=6,5 şi o duritate care să nu depăşească 4D.G. Este un peşte omnivor şi dacă i se asigură condiţiile menţionate mai sus se acomodează uşor în acvariu şi se dezvoltă repede. Peştele neon se reproduce uşor dacă mediul acvatic este pregătit în mod corespunzător. În acest scop se pregăteşte un bazin din sticlă turnată, cu o capacitate de 20-30l în care vom avea apă curată ce va fi menţinută la un ph=6,5. Înainte de a introduce reproducătorii în bazin, fixăm pe fundul acestuia, cu baghete de sticlă, o "tufă" de Myriophyllum, dezinfectată în prealabil. Temperatura apei (23-24 grade Celsius) trebuie menţinută constantă, supraveghind-o cu ajutorul unui termometru. Reproducătorii - care timp de 5-10 zile sunt alimentaţi cu hrană vie - se lansează în bazin seara. Depunerea icrelor are loc între zilele a doua şi a patra, după care perechea de reproducători trebuie îndepărtată din bazin, pentru a preîntâmpina consumarea icrelor. Icrele şi alevinii fiind foto sensibili, bazinul va fi ferit de lumină timp de 5 zile. După acest interval, puii trebuie obişnuiţi treptat cu lumina soarelui sau cu cea artificială. Alevinii încep să înoate în a patra zi după eclozare, când consumă deja naupli de Cyclops.

Puii se colorează relativ repede, la 3-4 săptămâni de la eclozarea din icre.

Georgeta GOLIŞESCHI

Somnul animalelor

Odinioară se credea că unele animale nu dorm niciodată. Despre elefantul lui Ludovic al XIV-lea circula legenda că timp de cinci ani nu s-a culcat. De fapt, elefantul dormea în picioare sprijinindu-se în colţi. Zoologii contemporani explică acest fapt. Se ştie că elefanţii trăiesc în grupuri şi pentru că din poziţia de culcat se scoală foarte greu, îşi asigură întotdeauna o strajă de nădejde, înainte de a se aşeza să doarmă. Cum elefantul lui Ludovic al XIV-lea era singur, s-a temut să se culce deoarece în caz de pericol nu avea cine să-l trezească. Adevărat, el nu era ameninţat de nici un pericol dar instinctul şi-a spus cuvântul. Într-un mare circ american, din cei 25 de elefanţi, întotdeauna cinci îi păzeau pe cei ce dormeau. De obicei, la fiecare oră se culcau câte doi elefanţi, dar nu înainte de a se scula alţi doi dintre cei ce dormeau. Dresorii au observat că cei ce stăteau de pază nu erau puşi niciodată în situaţia de a-i trezi pe elefanţii care urmau să le ia locul. Ei se sculau singuri. Când un elefant nu se scula la timp, cu el era ceva în neregulă. Elefantului îi sunt suficiente patru ore de somn. Păsările, în majoritatea lor, dorm în picioare. Un mecanism solid le ţine bine pe creangă. Multe păsări dorm pe apă şi deseori gheaţa "capturează" lebedele sau gâştele sălbatice care dorm pe apă. Şi pescăruşii dorm pe apă, deşi se susţine ideea că ei dorm şi în timpul zborului, la fel ca albatroşii. Totuşi somnul în zbor nu este atât de odihnitor. Focile dorm des şi câte puţin. Foca închide ochii şi se lasă lin la fundul apei, apoi iese la suprafaţă şi repetă mişcarea. Femela şi masculul execută acest "ritual" al somnului în sens contrar. În timp ce femela urcă la suprafaţă, masculul coboară la fundul apei şi aşa se continuă timp de o jumătate de oră.

Majoritatea animalelor se culcă pe unde nimeresc, maimuţele în schimb sunt foarte pretenţioase. Ele caută confort şi nu precupeţesc nici un efort pentru a-şi pregăti culcuşul. Gorila colindă o zi întreagă în căutarea crengilor şi a plantelor din care să-şi construiască un pat moale. Şi urangutanii iubesc confortul. În timp ce gorilele dorm la înălţimi mici, urangutanii îşi aşează paturile foarte sus. Gorilele dorm în "familie", însă urangutanii sunt mari individualişti şi nu acceptă să-şi împartă patul. Animalele visează, după cum afirmă unii cercetători. Când visele sunt tulburi, ele se agită şi urlă. Elefanţii au vise agitate, dar când visează frumos, ei sforăie cu intensitatea unei explozii. Chiar şi neobositele furnici dorm. Puţin, doar vreo trei ore, dar adânc. Când se trezesc, îşi întind pe rând picioarele şi schiţează ceva asemănător cu căscatul la oameni.

Maria NEAGU

https://biblioteca-digitala.ro

FARMACIA VERDE

AFINUL

Afinul este un arbust mic, cu fructe negre-albăstrui, dulci-acrişoare, care creşte în păşunile de munte, prin locuri stâncoase. De la această plantă se folosesc frunzele - FOLIUM MYRTILLI şi fructele - FRUCTUS MYRTILLI.

Din frunze se prepară un ceai care se recomandă celor ce suferă de diabet, având proprietatea de a scădea cantitatea de zahăr din sânge, acţiune care s-ar datora mirtilinei, numită şi insulină vegetală. Pentru a mări eficacitatea ceaiului, frunzele de afin pot fi asociate cu păstăi de fasole şi frunze de dud.

Datorită conţinutului în tanin, frunzele au acţiune astringentă, folosindu-se în diaree , iar datorită arbutinei şi a hidrochinonei, au proprietăţi bacteriostatice, utilizându-se ca antiseptic urinar şi uşor diuretic. Se mai recomandă în gută şi reumatism.

Fructele sunt bogate în tanin, pectine, mirtilină (o substanţă colorantă), acizi organici (acid malic , citric , oxalic, succinic) zaharuri, provitamina A, vitamina C.

Din fructe se prepară un ceai pentru combaterea diareei cu proprietăţi antiseptice în infecţiile intestinale, contribuind la ameliorarea proceselor de fermentaţie şi putrefacţie.

Ceaiul de fructe poate fi făcut în două feluri şi anume: fructele uscate se fierb în 250 g apă timp de o jumătate de oră, după care se bea ceaiul călduţ; peste o linguriţă şi jumătate de fructe uscate se toarnă două pahare cu apă fiartă şi răcită. Fructele se lasă la macerat opt ore, apoi se bea întreaga cantitate de lichid în cursul unei zile.

Pentru a se mări acţiunea astringentă şi antiseptică a fructelor de afin, vom adăuga coajă de stejar, flori de muşeţel şi frunze de mentă.

Consumate în stare proaspătă, afinele reglează scaunele, încetează procesele de fermentaţie, ajută la eliminarea gazelor, ameliorează inflamaţiile hemoroidale şi restabilesc pofta de mâncare.

Corina IORDAN

UNITĂŢI DE MĂSURĂ CASNICE

Unităţi de măsură volumetrice:

Picătura este a 20-a parte dintr-un mililitru,deci 20 de picături fac 1 ml de apă.

O linguriţă de ceai conţine 5 ml, adică 100 de picături.

O linguriţă de desert conţine 8 ml.

O lingură de supă conţine 15 ml.

Un pahar de vin conţine cam 100ml.

O ceaşcă de cafea conţine 50 ml.

Un pahar de apă sau o cană de ceai conţin 200- 250 ml.

Toate aceste volume se referă la apă, dar când luăm în considerare siropurile sau uleiurile, primele sunt mai grele decât apa, iar uleiurile sunt mai usoare ,aşa că volumul nu mai corespunde cu greutatea.

Alte măsuri întâlnite în mod curent în gospodărie:

-Cât se ia cu trei degete cântăreşte aprox. 1,5-2,5g
-Cât se ia cu patru degete cântăreşte aprox. 3g
-O mână de flori cântăreşte 20-30 g
-O mână de pulbere cântăreşte cam 80 g
-O mână de seminţe cântăreşte cam 50 g.

https://biblioteca-digitala.ro

MUNTELE ÎN POEZIA ROMÂNEASCĂ (II)

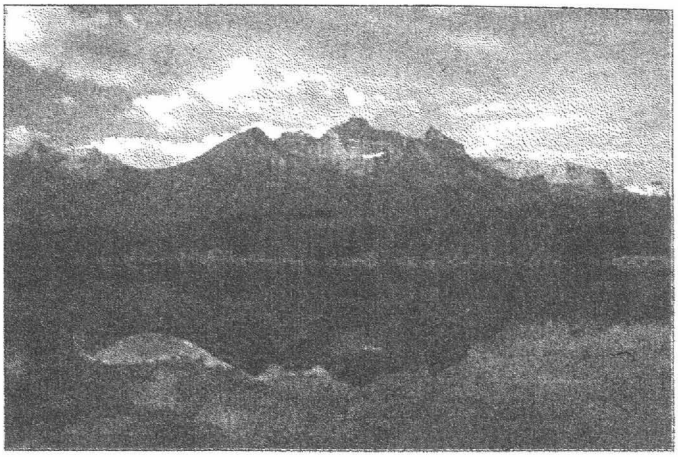

"Munţii sunt marile catedrale ale pământului cu stâlpii de stânci, mozaic de nori, coruri de izvoare, altarul de zăpadă cu bolte veşnice sclipitoare de stele."

John Ruskin

Călătorind de-a lungul Văii Prahova, râul îl inspiră pe George Coşbuc, comparând "Prahova" cu o fată frumoasă, zveltă, care sare peste stânci, se strecoară printre brazi, îşi pune flori în păr, jucăuşă, când trece prin Azuga, mânioasă la cotituri, înfiorată de privirea Caraimanului.

La întrebarea *"Cum s-au născut munţii?"*, au răspuns geografii, geologii. Dar... şi poeţii explică:

Munţii s-au făcut
Când norii de la început
S-au dezbrăcat de greul plumb, de greul lut.
Munţii s-au făcut când norii dorind să fie călători şi uşori
Şi-au lepădat sub ei, în vânt povara pe pământ.
De-atunci MUNŢII stau grămezi de plumb, grămezi de lut
Şi cată către zile de-nceput.

LUCIAN BLAGA
"MUNŢI ŞI NORI"

(Va urma)

Ileana GRĂCIUN

NATURA & FILATELIA

FAUNA reprezentată în mărcile poştale româneşti

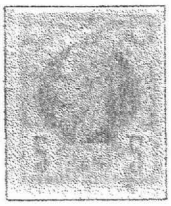

Între anii 1885-1989 Poşta Română scoate în circulaţie seria de mărci poştale Carol I "Vulturi". Mărci uzuale tipărite la Fabrica de Timbre Bucureşti, în sistem tipar înalt, pe hârtie albă sau colorată, cu filigran sau nu, reprezintă efigia regelui Carol I într-un cerc, înconjurat de o bandă

albă, cu inscripţia POŞTA ROMÂNĂ, iar deasupra acesteia un vultur cu aripile desfăcute.

Seria este formată din 5 valori dantelate şi anume: 1 1/2 (negru), 3 (violet închis), 5 (verde), 15 (brun) şi 25 (albastru) bani.

Mărcile au dimensiunea de 22 x 18 mm. Este retrasă din circulaâie la 1/13 iulie 1891.

În luna mai, 1903, cu ocazia inaugurării Palatului Poştei Centrale din Bucureşti, azi Muzeul de Istorie al României, a fost tipărită la Imprimeria Statului Francez, la Paris, încă din anul 1901, seria de mărci CĂIŞORII. Seria, gravată în cupru, de francezul M. Theverin, are 8 valori, toate cu aceeaşi imagine, un olac tras de patru cai moldoveneşti biciuiţi de un surugiu grăbit, desen inspirat după pictorul român Ureche. Mărcile sunt dantelate, au dimensiunile de 37 x 23 mm şi sunt tipărite pe hârtie roz pe spate, fără filigran, guma slab roz.

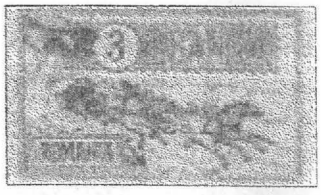

Gabriel STOIAN

https://biblioteca-digitala.ro

Grădina - un colţ de Rai

Oamenii au fost mereu dornici să aibă pe Pământ un colţ de Rai. Grădina este o imagine a sufletului, un tainic vis devenit realitate prin lucrarea mâinilor şi a naturii. Ca şi trupul, sufletul nostru se hrăneşte cu roadele ei.

Priviţi o floare: ea vorbeşte prin culorile, forma şi parfumul ei, astfel încât starea noastră interioară se transformă, o pace se aşterne peste suflet; se deschide şi el ca o floare, pentru a oferi iubirea sa.

GRĂDINILE ROMANE

Micile grădini din jurul caselor "hortus inclusus", de formă geometrică, construite la început cu scop utilitar, în momentul când devin parte integrantă a vilelor suburbane (sec. 2 î.H.) cresc în întindere şi elemente decorative; apar arborii şi arbuştii ornamentali - pini, stejari, platani, plopi, palmieri, chiparoşi, lauri, smochini, duzi, tisă, acant, trandafir, rododendron, buscus, flori de crini, mac, anemone, margarete, violete, garoafe. Dintre construcţii: diverse pavilioane, portice, bazinele şi canalele cu apă, fântâni, toate trecând de la formele riguros geometrice spre cele peisagere, mai libere, inspirate din picturile greceşti (care au trecut de la faza reprezentării diverselor scene cu zei şi eroi la cea a peisajului, cu păduri, poduri, canale, sanctuare.

Iniţial, grădinile peisagere romane au fost picturi proiectate în cele trei dimensiuni ale spaţiului, diorame construite cu materiale reale ale naturii. Construirea vilelor şi a grădinilor a necesitat anumite amenajări, valonamente şi mai ales terase pe pantele muntoase, pe malurile râurilor ori pe litoralul mărilor.

Mărturii interesante există din partea lui Pliniu cel Tânăr care, într-o scrisoare, descrie propria sa vilă cu pavilioanele şi grădina ei: *"... un pavilion de unde se poate privi marea prin toate ferestrele şi un altul de unde marea se aude fără să se vadă... Foişorul priveşte spre grădină şi spre aleea care împrejmuieşte grădina. Aleea are pe margini buscus şi acolo unde acesta nu creşte, rozmarin. De-a lungul acestei alei, pe partea interioară este o boltă de viţă de vie încă tânără, care umbreşte solul plăcut şi moale chiar sub picioarele goale. Grădina este îmbrăcată cu o mulţime de duzi şi smochini, pomi pentru care terenul este deosebit de prielnic, însă mai puţin prielnic pentru alte specii... Prin ferestrele altei încăperi, care se deschid spre vestibulul vilei, se poate privi grădina de legume. În faţa galeriei există o terasă de flori (scistus) parfumată de viorele, trandafiri..."*

(va urma)

Daniela URSU

Ştiaţi că...

• Cu peste zece mii de ani în urmă, Marea Neagră a fost un lac cu apă dulce?

Legătura Mării Negre cu Marea Mediterană s-a făcut după scufundarea "limbii" de pământ din zona Bosfor-Dardanele. Apa sărată a mărilor conţine aproximativ 35 grame de sare la litru. Sarea este adusă de fluvii ale căror ape, deşi dulci, conţin infime cantităţi de săruri minerale care se varsă şi se acumulează în mări.

NATURA ŞI OMUL Publicaţie editată de MUZEUL JUDEŢEAN DE ŞTIINŢELE NATURII PRAHOVA

Apare sub îngrijirea unui colectiv de specialişti coordonat de Emilia IANCU, Director al Muzeului Judeţean de Ştiinţele Naturii Prahova

Redactor şef: Roxana MANOLACHE
Adresa redacţiei: Str.Sbt. Erou Călin Cătălin nr.1 - Palatul Culturii - Ploieşti, 2000, jud.Prahova
Tel.:044-123719; Fax:111970

Tipărit la EDITURA BIOEDIT a Muzeului Judeţean de Ştiinţele Naturii Prahova

https://biblioteca-digitala.ro